

Grandlós

La mamà de Xavier Pericay (*Filologia catalana. Memòries d'un dissident*. Destino) va fer noranta anys el mes passat. "No cal dir que ho vam celebrar. Un dinar de família, en una masia habitada com a restaurant i situada en ple nucli urbà. Un lloc ideal per l'ocasió: grans sales, grans taules, grans vistes. En fi, grans anys." Ja ho sabeu: com més gran sigui la persona que celebri l'aniversari, més grans han de ser les sales, les taules i les vistes.

Traductora sense vida

El llibre *Vida* (Proa), de Paulo Coelho, acredita els noms de l'autor, de la responsable de la selecció de textos i edició, de la il·lustradora, del fotògraf i del dissenyador gràfic. Però no el nom del traductor. És Maria Dolors Ventós, segons que llegim al butlletí de novetats de l'editorial.

Manon i l'amant, a dieta

La "Biblioteca Pompeu Fabra" de la UPF fa dir a l'amant de *Manon Lescaut*, per mitjà del traductor i director editorial, Lluís Maria Todó, i amb el vist-i-plau de la coordinadora lingüística, Carme Arenas: "Si hagués estat segur que no passaríem del mínim necessari per viure..." Sí que afinen, els dos amants, que només volien el mínim necessari per a viure! Potser volien fer dieta. Allò que diu el narrador, com havia traduït Domènec Guansé, sense cap subvenció pública, és: "Si hagués pogut estar segur que no m'hi mancava cap de les coses absolutes necessàries a la vida..." ("Si j'eusse pu m'assurer de n'y pas manquer des nécessités absolues de la vie...").

Però és sec el bacallà?

El DIEC va introduir *abacallanar-se*, "una persona, tornar-se seca com un bacallà, amagrir-se extraordinàriament". El DIEC2 ho manté sense adonar-se que ja no diu que el bacallà es comercialitza salat i premsat.

Neix una col·lecció d'anàlisi de la societat actual i d'estudi i promoció de valors

S'anomena "Observatori de valors" i té dos objectius. Per una banda, descriure la societat actual, és a dir, fer-ne el diagnòstic. I, per una altra, promoure valors, és a dir, fer propostes, receptar remeis. La col·lecció "Observatori de valors" és una iniciativa de la Fundació Lluís Carulla i la càtedra LideratgeS i Governança Democràtica d'ESADE. Natàlia Cantó i Àngel Castineira en són els directores. Els primers temes estudiats han estat la participació ciutadana; la qualitat humana; els valors dels joves, i la relació entre identitat i diversitat. Cada un compta amb un volum i aquests quatre primers estudis es completen amb l'edició d'un cinquè, *Els valors dels catalans*, que és destinat a aplegar les principals aportacions exposades als quatre primers reports. Segons el conveni signat entre la Fundació Lluís Carulla i la Càtedra LideratgeS, cada any es publicaran quatre estudis, més el volum de conclusions.

La cultura actual, marcadament individualista, fa que els joves deixin de banda els valors col·lectius, fenomen que va començar durant la dècada dels 60. Aquesta és una de les conclusions del primer número de la col·lecció, l'estudi *Joves i valors. Què mou els nostres joves?*, realitzat per Teodor Mellén i Lluís Saez. Llibertat, individualitat, seducció, consum i èxit, aquests són els nous valors del jove català. El jove sembla instal·lat "en la cultura de la festa permanent", basada "en el plaer sensual i material sense més implicacions".

La presència d'un significatiu nombre d'immigrants al territori d'una nació sense estat com Catalunya n'afecta la identitat com a nació i les possibilitats d'autogovern. Ho afirma Dolors Oller —no pas la Dolors Oller filòloga, sinó l'especialista en Dret Constitucional i professora de Moral Social— a l'estudi *Identitat i diversitat. Sabrem conviure en la diversitat?*, número 2 de la col·lecció. L'autora pensa que cal exigir als immigrants que s'adaptin culturalment, que aprenguin la llengua oficial i que n'acceptin el paper central.

La baixa participació electoral és producte d'un descens de confiança de la societat en les institucions. Trobem la conclusió en el número 3 de la col·lecció, *Participació ciutadana. El compromís amb la vida pública*, de Francisco de la Torre. L'activitat política, diu l'estudiós, es considera una cosa molt allunyada dels interessos, les necessitats o els problemes dels ciutadans.

Finalment, l'estudi *Qualitat humana*, de Jordi Colet i Marta Fernández, parla de la dignitat, la integritat, el respecte. Els autors entenen per qualitat humana una manera d'ésser i d'estar en el món "que ens vincula als altres, a nosaltres mateixos i a l'entorn físic, cultural i religiós a través del respecte, la integritat i la coherència." El debat que proposen té en compte dues vessants: la qualitat humana com a concepte valoratiu de la realitat social i com a aposta moral. El diagnòstic és pessimista: sembla que tothom adopta cada vegada més valors contraris a la qualitat humana.

Els joves, constata la col·lecció "Observatori de valors", deixen de banda els valors col·lectius.

Lluís Bonada